

OYSTER PERPETUAL
GMT-MASTER II

ROLEX

MICHELSEN
ÚRSMÍÐIR
Laugavegur 15 - 101 Reykjavík
511 1900 - www.michelsen.is

MARKAÐURINN

Miðvikudagur 16. desember 2015

49. tölublað | 9. árgangur

FYLGIRIT FRÉTTABLAÐSINS UM VIÐSKIPTI OG FJÁRMÁL

Lars Seier
Christensen
stofnaði Saxo
Bank 1992

Hefur hug-
myndafræði
Ayn Rand að
leiðarljósi

Söðlar nú um
og vill fjárfesta
í nýsköpun

»6

Meira fé fari í lítil fyrirtæki

»2

**Á þriðja hundrað
milljónir í arð**
Eigendur ART Medica
fengu ríflegar greiðslur
í fyrra.

»4

**Fyrsta hækkun í níu
ár í Bandaríkjunum**
Flestir búast við því
að seðlabanki Bandaríkjanna hækki vexti.

»8

**Svipmynd:
Ingbór K. Einarsson**
Nýr fjársýslustjóri er að
reyna að koma sér af
stað í golfinu.

»10

**Vill tengja við laun
frekar en verðlag**
Lars Christensen skrifar
um verðtryggingu.

»12

Gott skref
Stjórnarmanninum
líst vel á skattaívilnan-
ir vegna fjárfestinga í
nýsköpun.

OAKLEY 2016

Gleraugu eru góð jólagjöf

Verð frá 12.700 kr.

Optical Studio
SMÁRALIND • LEIFSSTÖÐ • KEFLAVÍK

KEFLAVÍKURFLUGVÖLLUF

www.facebook.com/OpticalStudio

SKJÓÐAN

Ekki sama bankakerfi og fyrir hrun?

ÍSLENDINGAR virðast ætla að forðast eins og heitan eldinn að draga lærdóm af bankahruninu sem hér varð fyrir sjö árum. Vissulega var íslenska bankahrunið angi af alþjóðlegri fjármálakrisu sem lagði að velli fjölda heimsþekktra og virtra fjármálafyrirtækja en ekkert annað land mátti horfa upp á fjármálakerfi sitt hrynja til grunna nánast í einu lagi. Eitt-hvað hefur því verið sér á parti hér á landi.

REGLU- OG LAGAUMHVERFI fjármálastofnana hefur lítið sem ekkert verið breytt frá því fyrir hrun. Fjármálaeftirlitið (FME) hefur fengið aukna fjármuni en þar hefur ekkert breyst – að minnsta kosti ekki til bóta. Í nokkur ár stýrði FME maður, sem varð uppvis að því að misnota aðstöðu sína á saknæman hátt til að reyna að klekkja á og ófrægja einstaklinga úti í bæ.

STOFNAD VAR EMBÆTTI sérstaks saksóknara, sem varið hefur mörgum árum í að sækja til saka suma stjórnendur og eigendur gömlu íslensku bankanna. Val á sakborningum virðist þó vera heldur handahófskennt. Dæmi um það er að annar bankastjóri Landsbankans hefur sætt ákæru í fleiri en einu máli og hlotið fangelsisdóm en hinn bankastjóri þarf ekki einu sinni að ómaka sig til að mæta í réttarsal til að bera vitni, hvað þá að hann sé sóttur til saka.

ÞEGAR FRAM KOMU ásakanir um að einn æðsti stjórnandi Arion

banka hefði sem lykilmáður í Kaupþingi gerst sekur um innherjasvik með sölu á hlutabréfum í Kaupþingi 3. október 2008, komst FME að því að ekki hefði verið um innherjasvik að ræða, viðkomandi hefði ekki haft meiri innherjaupplýsingar en maðurinn á götunni. Yfirmenn hans í Kaupþingi voru þó dæmdir í margra ára fangelsi á grundvelli vitnisburðar þessa manns.

MAÐURINN SEM hafði að mati Hæstaréttar Íslands slíka yfirsýn yfir stöðu mála og athafnir æðstu stjórnenda í Kaupþingi þá orlagaríku daga sem liðu frá því Lehman Brothers féll 15. september 2008 þar til Kaupþing féll 8. október sama ár, að hægt var að byggja margra ára fangelsisdóma yfir fjórum mönnum á vitnisburði hans, hafði 3. október engar innherjaupplýsingar um bankann að mati FME. Þar réð slembilukkan ein að mati FME.

SAMI MAÐUR hefur úthlutað gömlum skólafélögum sínum hlutabréfum á afsláttarverði í fyrirtækjum sem Arion banki hefur selt úr eignasafni sínu. Eflaust verður það niðurstaða FME að þar hafi slembilukkan enn verið á ferð ef málið verður þá yfirleitt skoðað.

NÝJA BANKAKERFIÐ býr við sama regluverk og lagaumhverfi og gamla kerfið sem hrundi til grunna. FME virðist vera enn slappara en fyrr. En kannski erum við ekki að byggja upp sama bankakerfi og áður.

MARKAÐURINN

ÚTGÁFUFLAG 365 miðlar ehf., Skaftahlíð 24, 105 Reykjavík, sími 512 5000

Netfang ritstjorn@markadurinn.is | Sími **512 5000** | Fax **512 5301**

Umsjón **Jón Hákon Halldórsson** jonhakon@365.is

Ábyrgðarmaður **Kristín Þorsteinsdóttir** | Forsíðumynd **GVA**

Netfang auglýsingadeildar auglysingar@markadurinn.is Veffang visir.is

Ellefu dægurlög er fyrsta sólóplata Grétars Örvarssonar og hefur fengið frábærar viðtökur. Hér flytur hann ásamt landsþekktum tónlistarmönnum og söngkonum þekkt dægurlög í nýjum og skemmtilegum útsetningum.

Grétar sýnir hér á sér nýja hlið sem söngvari og útkoman er sérlega vönduð og ljúf geislaplata sem unnendur fállegra dægurlaga ættu ekki að láta fram hjá sér fara.

Söluastaðir: **Nettó, Samkaup, Hagkaup, Penninn-Eymundsson**

Einnig er hægt að panta diskinn áritaðan með því að senda email á baxehf@gmail.com

Art Medica er eina stöðin sem sinnir tæknifrjögnum hér á landi. FRÉTTABLAÐID/GETTY

Eigendur Art Medica tóku 265 milljónir í arð

Hagnaður IVF Iceland sem rekur Art Medica, einu tæknifrjögunarstöðina hér á landi, dróst saman milli ára. Eigendurnir greiddu sér þó mun hærri arð.

Fyrirtækið IVF Iceland, sem rekur Art Medica, einu stöðina sem sinnir tæknifrjögnum hér á landi, hagnaðist um 56,3 milljónir á síðasta ári. Hagnaðurinn dróst saman milli ára, en hann nam 82,8 milljónum árið 2013. Greiddur var út arður upp á 265 milljónir króna árið 2014, samanborið við 44 milljónir árið 2013. Eignir námu 120 milljónum króna í árslok 2014, samanborið við 304,8 milljónir árið 2013.

Rekstrartekjur á árinu 2014 námu 60,4 milljónum króna, og lækkuðu um 33 milljónir króna milli ára. Skuldir í árslok námu 57 milljónum króna, samanborið við 33 milljónir króna árið 2013. Eigið fé nam 63 milljónum króna, samanborið við 271,7 milljónir króna í árslok 2013. Hlutfé félagsins í

árslok nam 6,6 milljónum króna. Hluthafar voru tveir í árslok 2014, þeir Guðmundur Arason og Þórður Óskarsson.

Gjaldskrárhækkanir urðu hjá fyrirtækinu í september síðastliðnum. Þá hækkaði glasameðferð um 37 þúsund krónur, úr 376 þúsund krónum í 413 þúsund krónur. Greint var frá því að mikil óánægja væri með hækkanirnar. Valborg Rut Geirsdóttir ritaði pistil þar sem hún gagnrýndi hækkanirnar. Hún benti á að Art Medica væri eina fyrirtæki sinnar tegundar á landinu og gæti því fólk ekki leitað annað nema þá erlendis. Í pistlinum sagðist hún vita af mörgum sem ekki hefðu efni á því að eignast börn þar sem lækni-aðstoðin kostaði allt of mikið.

Valborg gagnrýndi að hækkan-

irnar væru að eiga sér stað í ljósi þess að samkvæmt ársreikningi frá árinu 2013 ætti fyrirtækið 271 milljón króna í eigið fé og að eigendurnir tveir greiddu sér 44 milljóna króna í arð það ár.

Greint var frá því í síðustu viku að sænska fyrirtækið IVF Sverige hafi keypt Art Medica og muni leggja niður starfsemina og opna nýja tæknifrjögunardeild í Reykjavík í febrúar á næsta ári. Ný deild sem mun heita IVF klínikin Reykjavík verður rekin í samstarfi við fæðingar- og kvensjúkdómalæknana Snorra Einarsson og Ingunni Jónsdóttur, sem hafa bæði lært fagið og starfað við það í Svíþjóð, og Steinunni Þorsteinsdóttur lífeindafræðing.

saeunn@frettabladid.is

Vikan sem leið

100 þúsund bankamenn misstu vinnuna

Á árinu hafa tæplega 100 þúsund bankamenn misst vinnuna. Ellefu stærstu bankar Evrópu og Bandaríkjanna hafa skorið niður sem nemur 10 prósent af starfsmönnum sínum, samkvæmt greiningu Financial Times. Talið er að snjallforrit sem gera notendum kleift að greiða, lána, og fjárfesta á ódýrari, og fljótlegri hátt séu að leysa bankamenn af hólmi.

0,1 prósentis verðbólga í Bretlandi

Verðbólga mældist 0,1 prósent í nóvember í Bretlandi. Í október mánuði mældist hún hins vegar -0,1 prósent. Greiningaraðilar áttu von á að hún yrði í kringum núll prósent. Samgöngukostnaður, áfengis- og tóbaksverð yttu undir hærri verðbólgu.

230 milljónir iPhone-síma selst

Á viðskiptarárinu 2015 hafa 231,1 milljón iPhone-símar selst. iPhone-sala hefur farið ört vaxandi frá árinu 2007 þegar 1,4 milljónir eintaka seldust. Greiningaraðilar spá hins vegar að iPhone-sala muni dragast saman í fyrsta sinn árið 2016.

Á döfinni

Fimmtudagur 17. desember

HAGSTOFA ÍSLANDS - Samræmd neysluverðsvísitala í nóvember.
ÞJÓÐSKRÁ ÍSLANDS - Vísitala íbúðaverðs á höfuðborgarsvæðinu.

Föstudagur 18. desember

HAGSTOFA ÍSLANDS - Vísitala byggingakostnaðar fyrir janúar 2016
ÞJÓÐSKRÁ ÍSLANDS - Upplýsingar um leiguverð íbúðahúsnæðis

Mánudagur 21. desember

HAGSTOFA ÍSLANDS - Vísitala lífeyris- skuldbindinga í nóvember 2015.
HAGSTOFA ÍSLANDS - Vísitala kaupmáttar launa í nóvember.

Þriðjudagur 22. desember

HAGSTOFA ÍSLANDS - Nýskráningar og gjaldprot í nóvember.
HAGSTOFA ÍSLANDS - Vísitala neysluverðs í desember 2015.

HAGSTOFA ÍSLANDS - Vinnurmarkaður í nóvember 2015

Miðvikudagur 23. desember

ÞJÓÐSKRÁ ÍSLANDS - Viðskipti í nóvember 2015.

ÞJÓÐSKRÁ ÍSLANDS - Útungun alifugla í nóvember 2015.

keldan
dagatal viðskiptalífisins

visir Allar markaðsupplýsingar

ÞRJÁR
LAXVEIÐIÁR
Í EINNI BÓK

Þverá / Kjarrá og Litla Þverá

ÞRJÁR VEIÐIPERLUR
SAMAN Í EINNI BÓK

ÞVERÁ, KJARRÁ OG LITLA ÞVERÁ Í BORGARFIRÐI

Þverá / Kjarrá og Litla Þverá er enn ein perlan í bókaflökknum um laxveiðiár á Íslandi. Hérna er í fyrsta sinn fjallað um Þverá og Kjarrá ásamt Litlu Þverá sem eina heild og veiðisvæðinu lýst á einstaklega skemmtilegan og aðgengilegan hátt. Bókin er ómissandi viðbót í flokknum um veiði sem Litróf hefur staðið að á metnaðafullan hátt. Bókina prýðir fjöldinn allur af vönduðum ljósmyndum sem varpa ljósi á stórkostlegt umhverfi Borgarfjarðar ásamt kortum af veiðisvæðinu. Bókin Þverá / Kjarrá og Litla Þverá er langþráð viðbót í safnið um laxveiðibækur. Fæst í öllum helstu bókaeverslunum.

LITRÓF

prentsmiðja

Vatnagördum 14 · 104 Reykjavík · Sími 563-6000 · www.litrof.is

Afdrifarík stýrivaxtaákvörðun hjá seðlabanka Bandaríkjana í dag

Því er spáð að seðlabanki Bandaríkjana muni hækka stýrivexti upp í 0,25 til 0,5 prósent í dag. Þetta yrði fyrsta stýrivaxtahækkunin í níu ár. Dollarinn gæti styrkst í kjölfarið og greiðslubyrði nýmarkaðsriks þyngst. Greiðslurnar gætu orðið sumum ríkjum ofviða.

Sæunn
Gísladóttir
saeunn@frettabladid.is

Talið er nokkuð öruggt að Janet Yellen, seðlabankastjóri Bandaríkjana, muni hækka stýrivexti í dag. Þetta mun vera fyrsta stýrivaxtahækkunin í níu ár.

Fjárfestar hafa spáð í það allt árið 2015 hvort komið sé að hækkun stýrivaxta í Bandaríkjunum, en þeir hafa haldist óbreyttir milli 0 og 0,25 prósent frá því í desember árið 2008. Vextir hafa hins vegar ekki verið hækkaðir síðan í júní 2006. Vegna bættra efnahagsskýrða í Bandaríkjunum er talið líklegt að Yellen muni hækka þá í dag upp í 0,25 til 0,5 prósent.

Þorvarður Tjörvi Ólafsson, hagfræðingur hjá Seðlabankanum, telur að allar líkur séu á að vextir hækki núna. „Það er búið að bíða í mikilli eftirvæntingu eftir þessum atburðum. Ég held að flestir meti það svo að bandarískt efnahagslíf standi nægilega vel til að þola hækkun vaxta. Enda hafa vextir ekki verið svona lágir svona lengi áður,“ segir Tjörvi.

Tjörvi telur að áhrifin geti orðið umtalsverð, sérstaklega ef vextir hækka í Bandaríkjunum en haldast óbreyttir í Evrópu. „Það getur haft áhrif, sérstaklega á þessi lönd í kringum nýmarkaðsriki sem hafa verið að taka verulega mikið af lánnum í Bandaríkjadali.“

Gengi dollara hefur verið að styrkjast gagnvart vel flestum gjaldmiðlum í heiminum undanfarið misseri. Tjörvi telur að gengið komi til með að halda áfram að styrkjast með stýrivaxtahækkun. „Eftir því sem vextir í Bandaríkjunum fara hækkanði og meðan þeir haldast óbreyttir á evrusvæðinu þá er líklegra að gengi dollarsins muni þá frekar styrkjast gagnvart evru en hitt, þó erfitt sé að spá um gengi gjaldmiðla. Þessi þróun er að mörgu leyti ágæt fyrir sum þessara ríkja af því að útflutningur þeirra til Bandaríkjana mun líklega aukast.“

Greiðslubyrði nýmarkaðsriks, sem hafa frá árinu 2008 tekið lán og gefið út skuldabréf í Bandaríkjadöllum fyrir 3.300 milljarða Bandaríkjadali, kemur hins vegar til með að hækka. „Menn hafa áhyggjur af því að nú séu fyrirtæki víða um heim búin að ganga aðeins of hratt um gleðinnar dyr á undanförunum árum í því að skuldsetja sig. Það gæti reynst sumum þeirra þungt og jafnvel ofviða að standa skil á greiðslum,“ segir Tjörvi. „Menn hafa líka sérstaklega áhyggjur af því að mörg þessara fyrirtækja eru í orkugeiranum, þar sem vöruverðið hefur verið að lækka gríðarlega, þannig að þau eru að fá það áfall á sig í leiðinni. Það er kannski stærsta spurningarkerkið hvernig þau muni standa af sér þetta umrót sem verður núna bæði á vöxtum og gengi gjaldmiðla og öðru.“

Janet Yellen, seðlabankastjóri Bandaríkjana, tilkynnir um ákvörðun sína í dag. FRÉTTABLAÐIÐ/EPA

Það er búið að bíða í mikilli eftirvæntingu eftir þessum atburðum. Ég held að flestir meti það svo að bandarískt efnahagslíf standi nægilega vel til að þola hækkun vaxta.

Þorvarður Tjörvi Ólafsson, hagfræðingur hjá Seðlabanka Íslands

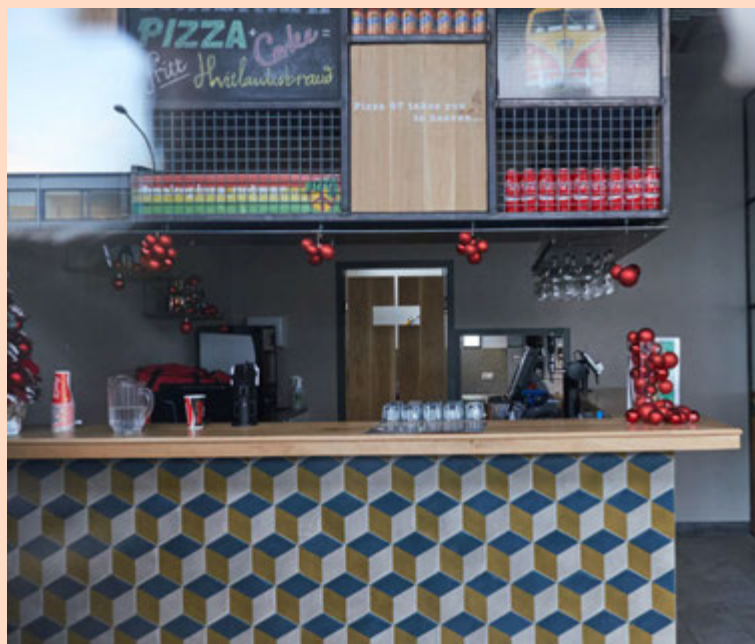
28% stjórnenda telja skort vera á starfsfólki

Þeim fyrirtækjum fjölga stöðugt sem telja sig búa við skort á starfsfólki. Nú telja 28 prósent stjórnenda, í könnun Samtaka atvinnulífsins meðal 400 stærstu fyrirtækja landsins, skort vera á starfsfólki. Samanborið við könnunina fyrir tveimur árum hefur þeim fjölgað um 16 prósent.

Skortur á starfsfólki er langmestur í byggingarstarfsemi, þar sem tæplega 60 prósent stjórnenda telja skort ríkjandi, og þar á eftir í flutningum og ferðaþjónustu, rúmlega 40 prósent stjórnenda. Minnstur skortur á starfsfólki er í fjármálastarfsemi og sjávarútvegi. –sg

Minnstur skortur á starfsfólki er í fjármálastarfsemi og sjávarútvegi samkvæmt könnuninni. FRÉTTABLAÐIÐ/VALGARÐUR

Pizza 67 við Grensásveg var lokaður og mannlús þegar ljósmyndara bar að garði í hádeginu í gær. Öll ljós voru slökkt enda búið að taka rafmagnið af. FRÉTTABLAÐIÐ/ANTON

Lokað á Pizza 67 eftir að rafmagnið var tekið af

Lokað var fyrir rafmagn á veitingastöðum Pizza 67 við Grensásveg og Langarima í Grafarvogi í gær vegna skuldar. Pitsastaðirnir voru því lokaðir í gærmorgun en opnuðu á ný í gærkvöldi eftir að rafmagnsreikningurinn var greiddur. Staðurinn í Grafarvogi var opnaður fyrir ári en á Grensásvegi síðasta sumar.

Vísir greindi frá því í síðustu viku að P67 ehf., sem rekur veitingastaðina tvo undir merkjum Pizza 67, skuldaði starfsmönnum laun auk þess að hafa hvorki greitt lífeyrisjóðum né verkalýðsfélögum lögbundnar greiðslur. Anton Traustason, eigandi Pizza 67, sagði þá að allir starfsmenn fengu greitt en það tæki tíma.

Anton bar fyrir sig að opnun staðarins við Grensásveg hefði verið dýrari en áætlanir hefðu gert ráð fyrir. Of margir starfsmenn hafi verið þjálfaðir sem hafi svo lítið unnið. Þá hefðu afturvirkar kjarasamningshækkningar Eflingar komið illa við reksturinn. Hann var þess fullviss að gengi staðarins myndi snúast við enda væri desember stærsti mánuður ársins í skyndibitageiranum.

Anton vildi lítið tjá sig þegar Fréttablaðið ræddi við hann fyrir hádegi í gær og sagðist vera á fundi. Hann bað um að haft yrði samband við hann eftir hádegi en ekki náðist í Anton á ný þrátt fyrir ítrekaðar tilraunir. –ih

Skúli Eggert Þórðarson vonast til að skil ársreikninga batni verði frumvarp að lögum um ársreikninga samþykkt á Alþingi. FRÉTTABLAÐIÐ/ANTON

Skattstjóri hótar fimm þúsund félögum sektum

Ríkisskattstjóri hefur gefið þeim hlutafélögum sem ekki hafa skilað ársreikningi frest til að gera það fram til 7. janúar. Fylgi þau ekki fyrirmælunum gætu þau átt von á sektum sem numið geta allt að hálfri milljón króna.

Embættið sendi bréf þess efnis á þau 4.932 hlutafélög sem ekki höfðu skilað ársreikningi þann 7. desember. Lögbundinn frestur hlutafélaga til að skila ársreikningi fyrir síðasta ári rann út þann 1. ágúst.

Skúli Eggert Þórðarson ríkisskattstjóri segir skilin hafa farið batnandi síðustu ár. Tölurnar tala líka sínu máli þar. Sé lítið nokkur ár aftur í tímann sést að 81,1 prósent skilaskyldra félaga höfðu skilað ársreikningi þann 13. desember miðað við 80,7 prósent á sama degi fyrir ári og 72,1 prósent á sama degi árið 2010.

4.932

hlutafélög höfðu ekki skilað ársreikningi þann 7. desember

Skúli segir lögbundin skil ársreikninga vera tilkomin svo aðilar sem eigi í viðskiptum við félög geti tekið upplýsta ákvörðun um hvort þeir vilji eiga viðskiptin.

Skúli á von á því að skil batni nái frumvarp iðnaðar- og viðskiptaráðherra til laga um ársreikninga fram að ganga. Skúli bendir á að samkvæmt því verði meðal annars heimildir til þess að slíta félög sem ekki hafi verið áður. –ih

Skil á ársreikningum til ársreikningaskrár

Reikningsár	2010	2011	2012	2013	2014
Fjöldi ársreikninga skilað	23.730	24.199	25.625	27.166	28.052
Fjöldi félaga í skilaskyldu	32.910	33.081	32.846	33.646	34.596
Heildarskil	72,10%	73,20%	78,00%	80,70%	81,10%

JÓLAGJAFIR FYRIR ÚTIVISTARFÓLK

VICTORINOX
SWISS ARMY

COAST
LIGHTS • KNIVES • MULTI-TOOLS
LÍFSTÍÐAR ÁBYRGÐ

LED lyklakippuljós
kr. 990,-

Fjölnotatól m/LED ljósi
kr. 7.900,-

Fjölnotatól m/ hníf
og 2x LED ljósum
kr. 8.900,-

Ghost II
kr. 3.400,-

Tactical Liner
kr. 3.400,-

Dark Force
kr. 5.900,-

HL3 LED höfuðljós
kr. 4.700,-

HL5 LED höfuðljós
kr. 5.600,-

HL7 LED höfuðljós
kr. 9.900,-

HL8 LED höfuðljós
kr. 16.900,-

G40 LED vasaljós
kr. 4.900,-

HP7 LED vasaljós
kr. 11.900,-

Escort
kr. 2.400,-

Classic m/isl. fána
kr. 4.300,-

Trawler
kr. 3.200,-

Bantam
kr. 3.200,-

Waiter m/isl. fána
kr. 4.400,-

Tourist
kr. 4.900,-

Vatnsheld ípadhlíf
kr. 12.990,-

Spartan Camo
kr. 6.200,-

Sentinel
kr. 6.400,-

Camper
kr. 6.400,-

Climber
kr. 7.900,-

Fisherman
kr. 9.500,-

Rescue Tool
kr. 18.900,-

Vatnsheld símahlíf
kr. 5.900,-

Back Roller City
Hjólátöskur
kr. 16.900,-

Back Roller Classic
Hjólátöskur
kr. 22.900,-

Back Roller Urban
Hjólátaska
kr. 14.900,-

Ultimate 6
Stýristaska
kr. 14.900,-

Messenger
Bakpoki
kr. 20.900,-

Velocity
Bakpoki
kr. 18.900,-

Rack Pack 31 lítra
Ferðataska
kr. 13.700,-

Margar gerðir og
stærðir af sjópökum
frá kr. 2.600 til 12.900,-

Hip Pack 3 lítra
Mittistaska
kr. 16.900,-

Sjúkrapoki 3
kr. 10.900,-

Supersport 8.5
kuldestígvél
kr. 24.990,-

Supersport 12.5
kuldestígvél
kr. 25.990,-

Puddle barnastígvél
kr. 7.900,-

FJALLI.IS

Í húsi Hirzlunnar - Smiðsbúð 6, Garðabæ - s.564-5040
Meira vöruúrval og ýtarlegri upplýsingar á www.fjalli.is

Lars Seier Christensen segir að það sé erfitt að reka fyrirtæki í Danmörku, að því leyti að þar eru háir skattar og almennt dýrt að lifa. Hins vegar sé reglugerðarumhverfið ekki flókið og tækniþekking mikil. FRÉTTABLAÐIÐ/GVA

Evrusvæðið er enn þá í tómu rugli

Stofnandi Saxo Bank í Danmörku ætlar að yfirgefa brúna og einbeita sér að fjárfestingu í nýsköpun. Rekur fyrirtækið á grundvelli hugmyndafræði rithöfundarins Ayn Rand. Telur jákvæð teikn á lofti í íslensku atvinnulífi. Í Evrópu hafi menn ýtt vandanum á undan sér.

„Ég er mikill áhugamaður um Ísland. Áður en ég kvæntist hafði ég bara einu sinni verið í langtímasambandi og það var með íslenskrri konu, á níunda áratugnum, áður en það var hægt að kaupa bjór. Þá fór maður á Hótel Borg að skemmta sér á hverju kvöldi, segir Lars Seier Christensen. Lars og félagi hans, Kim Fournais, stofnuðu saman Saxo Bank árið 1992 og hefur Lars verið forstjóri bankans undanfarin ár. Hann ætlar að láta af störfum hjá bankanum um áramótin og fara að sinna öðrum fjárfestingum.

Lars var staddur hér á Íslandi í síðustu viku og hélt fyrirlestur um rekstur fyrirtækja í húsakynnum GAMMA. Í fyrirlestri hans kom meðal annars fram að hann hefur haft hugsjónir rússneska rithöfundarins og heimspækingsins Ayns Rand að leiðarljósi við rekstur fyrirtækisins.

Vinnur eftir heimspeki Ayns Rand

„Ég vil ekki að það hljómi of mikið eins og költ. En þú þarft að hafa gildi í fyrirtækjarekstri og ég held að það sé betra að hafa greinileg gildi en að fólk sé að giska á hver gildin séu,“ segir Lars Seier. Hann bendir á að eftir margra ára ihugun hafi Rand skilgreint sjö gildi sem hún taldi að væri kjarninn í tilvist mannsins og kjarninn í því að eiga gott og árangursríkt líf. „Hún hugsaði það fyrir einstaklinga en þessi gildi hennar eiga við um fyrirtæki líka. Þannig að við reynum að brýna það fyrir okkar fólk að tileinka sér þau í því sem fólk er að gera. Þetta eru engin geimvísindi en þetta er ágætis leiðarvísir um það hvernig við viljum að

fólk hegði sér innan fyrirtækisins og utan fyrirtækisins,“ segir Lars.

Hann útskýrir að þeir hafi verið tveir, félagarnir, sem hafi í upphafi sett fyrirtækið á laggirnar með 100 þúsund dali í banka og allir verið starfandi á sama staðnum. „En þegar við stækkuðum þá fjölgaði fólk og tók til starfa á mismunandi stöðum. Við vorum ábyggilega með fólk af 60 þjóðernum og í þeim aðstæðum held ég að það sé gott að hafa sameiginlegan skilning á því hvernig við viljum að fyrirtækið sé rekið og við vörðum því nokkrum tíma í að þróa þessa innri stefnu um það hvernig við viljum að fyrirtækið sé rekið, hvernig framkoman við viðskiptavinum okkar er og þess háttar,“ segir hann.

Er það þá þetta einstaklingshyggju-sjónarmið sem þið horfið til?

„Já, það er það. Við viljum að fólk líti á sjálft sig sem einstaklinga en að það sé þó hægt að vinna saman í hópum,“ segir Lars og bendir á að þótt fólk vinni saman í hópum þá beri hver og einn ábyrgð á eigin velgengni. „Við erum í umhverfi þar sem við verðlaunum fólk sem gerir vel og verðlaunum ekki fólk sem gerir ekki vel,“ segir Lars.

Þú byrjaðir ferilinn í Danmörku, hvernig var að byggja upp fyrirtæki þar?

„Það er flókið í Danmörku af því að þar eru háir skattar og almennt dýrt að lifa miðað við á mörgum öðrum stöðum,“ segir Lars. Aftur á móti sé reglugerðafarganið og skriffinnska ekki svo yfirþyrmandi þar og þar sé mikið framboð af fólkum með mikla

tækniþekkingu. Hins vegar séu ekki svo mikil tækifæri fyrir viðskipti innanlands í þeirri starfsemi sem Saxo Bank rekur og því sé bankinn alltaf að leita út fyrir landsteinana. „Sem miðlarar þá erum við einungis með um fimm prósent af starfsemi okkar í Danmörku. Danmörk er því meira heimili okkar en vettvangur viðskipta,“ segir Lars Seier. Hann segir að það hafi því vissulega verið ágætt að byggja upp bankann í Danmörku. „En ef ég væri að byggja hann upp frá

„Ég vil ekki að það hljómi of mikið eins og költ. En þú þarft að hafa gildi í fyrirtækjarekstri og ég held að það sé betra að hafa greinileg gildi en að fólk sé að giska á hver gildin séu

Lars Seier Christensen

grunni, með þá vitneskju í farteskinu, sem ég hef núna, þá er ég ekki viss um að ég myndi velja Danmörku aftur. En við erum þar og við fáum góða þjónustu þar, þannig að við erum ánægð með að vera þar.“

Starfsmenn bankans eru núna um 1.500 í heildina. Þar af starfar rétt tæplega helmingur í Danmörku og hinn hlutinn er dreifður um allan heim. „Við erum með viðskipti í öllum heimsálfum nema Norður-Ameríku. Við erum með dálítið stóra aðstöðu í

Singapúr til þess að sinna viðskiptum í Asíu, við erum með nokkuð stóra aðstöðu á okkar eigin mælikvarða í Zürich, og svo erum við í London og smærri skrifstofur í mörgum öðrum löndum. Helmingur þeirra er í Vestur-Evrópu og helmingur á öðrum svæðum heimsins,“ segir Lars. Hann segir erfitt að eiga viðskipti í Ameríku. Helsta ástæðan sé sú að þar er markaðurinn bæði ófyrirsjáanlegur og flókið.

Með 26 skrifstofur um heiminn

„Þetta er skritin skepna. Þetta er nokkurs konar miðlunarkerfi. Nærri helmingur af starfsmönnum okkar er kerfisverkfræðingar og við höfum byggt upp þetta miðlunarkerfi á síðustu 20 árum sem gerir mönnum kleift að eiga viðskipti með hvers kyns eignir á ólíkum verðbréfamörkuðum víða í heiminum,“ segir Lars Seier þegar hann er beðinn um að lýsa starfsemi Saxo Bank. Hann nefnir sem dæmi hlutabréfaviðskipti, gjalddeyrisviðskipti, viðskipti með framvirka samninga, skuldabréf eða annað.

Saxo Bank er með 26 skrifstofur um heiminn og er með miðlunarkerfi á 30 mismunandi tungumálum. „Við erum rafrænir miðlarar en með banka í nokkrum löndum. Við erum því að hálfu leyti tækniyrirtæki en að hálfu leyti banki,“ segir hann og bætir við að það sé erfitt að skilgreina starfsemi bankans. „Við erum klárlega ekki hefðbundinn fjárfestingabanki í samrunum og yfirtökum og stórum gerningum. En við þjónustum stóra einstaklinga, vögunarsjóði og fagfjárfesta. Og við höfum hannað mjög fjölbreytt miðlunarkerfi sem fjármálafyrirtæki geta nýtt sér og notað undir eigin nafni við að þjónusta eigin viðskiptavinum. Við höfum hannað þetta kerfi fyrir 100 fjármálastofnanir,“ segir Lars. Á meðal þeirra sem noti þessi miðlunarkerfi þeirra séu stórir bankar eins og Barclays. Einnig sinni Saxo Bank þjónustu við marga smærri banka og sé meðal annars að leita viðskiptavina hér. Bankinn er í viðræðum við tvo íslenska aðila en Lars Seier vill ekki segja hverjir þeir eru. „Þeir verða að segja frá hverjir þeir eru.“

Hrifinn af Íslandi

Lars fer ekki leynt með hrifningu sína af landi og þjóð og segir Íslendinga mjög framtakssama, þótt einhverjir hafi farið fram úr sér á árunum fyrir hrún. „Við fylgjumst með því sem er í gangi hér og ég held að það séu mörg jákvæð teikn á lofti í hagkerfinu,“ segir hann. Hann hafi rætt við fullt af fjárfestum hér sem hafi séð mörg áhuga-verð fjárfestingatækifæri. „Auðvitað eru allir að bíða eftir þeim degi þegar hægt er að afnema fjármagnshöftin, en ég held að fólk sé mjög bjartsýnt og það er mjög jákvætt.“

Hann segist telja að þegar litíð sé yfir heiminn í heild þá hafi ekki verið gert nógu margt til að leysa þann vanda sem blasti við árið 2008. „Sums staðar er allt of mikil skuldabyrði, evrusvæðið er enn þá í tómu rugli og við höfum ekki leyst vanda Grikkja. Við höfum ekkert leyst mörg vandamál. Við höfum meira verið að fresta þeim. Þannig að mér finnst við ekkert vera komin út úr skóginum enn,“ segir hann. Það sé vont að horfa til þess að vaxtastigið í heiminum sé óheilbrigt og það geti leitt til meiri skuldsetningar og nýrra bóla. „Verð á skulda-brefamarkaði er allt of hátt miðað við þá áhættu sem þar er verið að taka og það er í raun erfitt að finna skynsamlega fjárfestingu nú um stundir,“ segir Lars Seier. Þetta megi meira að segja í Kaupmannahöfn þar sem eignaverð rýkur upp.

Miklar breytingar fram undan

Lars segir þetta meðal annars ástæðu þess að hann er að gera miklar breytingar á lífi sínu. „Ég hætti sem forstjóri í bankanum og ætla að fara að einbeita mér að ýmsum öðrum fjárfestingum,“ segir hann. Hann vill fjárfesta í meðalstórum og smáum félögum. „Þar eru spennandi hlutir að gerast. Og þar er nýsköpunin og þar er verið að skapa störfin,“ segir hann. Hann telur að nýsköpunarfyrirtæki standi frammi fyrir vanda við að fjármagna sig. „Bankar þora ekki mikið að lána um þessar stundir og í rauninni fara 80 prósent af fjármagni í heiminum til 20 prósentu fyrirtækja,“ segir hann. Þetta skapi mikinn vanda í rekstrarumhverfi start-up-fyrirtækja og frumkvöðla. Á hinn bóginn skapi

þetta mikil tækifæri fyrir fólk eins og hann sem vill fjárfesta í slíkum verkefnum. „Það er mikið af góðum hugmyndum þarna úti. Það er verið að leita að fjármagni og fólk eins og mér sem getur hjálpað til, komið með einhverja sérþekkingu inn og auðvitað líka fjármagn, þannig að ég held að það séu mjög mikil tækifæri þarna,“ segir hann.

Það sé vandamál hve stórt hlutfall fjármagns fari í gegnum stærri fyrirtæki sem skapi ekki störf og bæti engu við vöxtinn í hagkerfinu. Stærstur hluti starfa verði til hjá litlu og meðalstóru fyrirtækjunum og því þurfi að hlúa að þeim. Hann telur að það sé að verða hugafarsbreyting þarna á. „Æ fleiri vilji setja peningana sína í nýsköpun og það sé jákvætt. „En auðvitað er áhættan þarna mjög mikil,“ segir hann og bendir á að flest fyrir-

Bankar þora ekki mikið að lána um þessar stundir og í rauninni fara 80 prósent af fjármagni í heiminum til 20 prósentu fyrirtækja,

Lars Seier Christensen

tækin sem verði stofnuð muni ekki skila neinu af sér. Nokkur þeirra muni hins vegar skila einhverju af sér. Einstaka fyrirtæki muni svo skila mjög mikilli velgengni. Allur kostnaðurinn við fyrirtækin sem klinki verði borgaður með þessum stöku fyrirtækjum sem skila árangri. „Það er auðvitað erfitt að spá um hvert þeirra mun ná árangri. Því ef þú gætir spáð um það þá væri lífið nú frekar létt,“ segir hann.

Vill meira frjálslýndi í stjórnmálum

Lars Seier Christensen fylgist vel með dönskum stjórnmálum. En hann hefur ekkert sérstaklega mikið álit á þeim. Telur þau reyndar frekar stöðnuð. „Þú ert með sex eða sjö flokka sem eru allir að gera það sama,“ segir hann. Það skipti engu máli hvort sósíaldemókratarnir eða Venstre (sem er mið-hægri flokkur) séu við völd. Það var þess vegna sem hann fór að fá aftur áhuga á stjórnmálum eftir að hann fluttist til Danmerkur á tíunda áratugnum. Og hafði enga sannfæringu fyrir þeim flokkum sem voru fyrir, sem allir töluðu fyrir sterkum opinberum geira og lögðust gegn skattalækkunum.

„Ég taldi að Danmörk þyrfti á einhverju nýju að halda. Við erum með hæsta skattahlutfall í heimi. Við erum með næststærsta opinbera kerfið í heimi á eftir Noregi og ég taldi að við þyrftum að fara aðra leið,“ segir Lars Seier. Hann taldi nauðsynlegt að lækka skatta, gera rekstrarumhverfið meira aðlaðandi fyrir fjárfesta. Og til að skapa störf þá þyrfti að gera opinbera kerfið skilvirkara. „Við erum með óskilvirkasta opinbera kerfi í öllum heiminum. Við þurfum að koma fólk úr aðstæðum þar sem það er á félagslegum bótum og í kerfi þar sem það er í störfum sem skipta máli fyrir samfélagið. Enginn virtist vera að vinna í þá átt,“ segir hann.

Lars Seier segir að Liberal Alliance hafi því höfðað vel til sín þegar það varð til árið 2007. Flokkurinn hafi byrjað vel og komið ágætlega út úr fyrstu þingkosningum. En síðan hafi allir yfirgefið flokkinn nema tveir góðir þingmenn og flokkurinn ekki mælt með neitt fylgi. Lars segir að í þessum aðstæðum hafi hann gefið sig á tal við leiðtoga flokksins og lýst yfir vilja til að styðja við bakið á honum. Hópur fólks hafi sest niður og lagt línurnar að málefnafrundvelli flokksins. Hvernig ætti að byggja hann upp og hvernig ætti að markaðssetja hann. Ákveðið var að byggja stefnumál flokksins upp á fjórum meginþemum. Kraftist yrði lægri skatta, skilvirkara opinbers kerfis, betra viðskiptaumhverfis og meira einstaklingsfrelsis. Þetta skilaði flokknum 7,5 prósentum í síðustu kosningum.

„Ég tek ekki virkan þátt, hjálpaði til við að koma þessu af stað og hef hjálpað þeim við að fjármagna kosningabaráttuna. En ég hef aldrei ætlað mér að verða stjórnmálamaður eða taka sæti á þingi. Og nú þegar flokkurinn er kominn á rétta braut að þá hef ég engin afskipti af þessu,“ segir Lars Seier. Hann segist þó vera ákaflega stoltur af þeim árangri sem hafi náðst. Flokkurinn sé með þrettán þingmenn og sé jafnvel að bæta við sig í skoðanakönnunum.

Hver var Ayn Rand?

Ayn Rand var rithöfundur, heimspekingur, leikritskáld og handritshöfundur. Hún var fædd í Rússlandi árið 1905. Rétt rúmlega tvítug fluttist hún til Bandaríkjanna, þar sem hún hóf skriftir en sinni jafnframt margvislegum öðrum störfum til að framfleyta sér. Þekktustu skáldsögur Ayn Rand voru Uppsprettan (The Fountainhead) sem kom upphaflega út árið 1943 og Undirstaðan (Atlas Shrugged) sem kom út árið 1957. Báðar bækurnar hafa selst í milljónum eintaka um allan heim og verið gefnar út í íslenskrri þýðingu. Rand er þekktust fyrir heimspekistefnu sem kölluð er hlutlægnishyggja eða objectivism. Hún hafnaði heildarhyggju og ríkishyggju, en aðhylltist frjálshyggju og var talsmaður einstaklingsréttinda.

Stefján Máni

eins og hann gerist bestur!

„Fléttan er afspyrnuvel byggð upp [...] ferlega góður spennulestur“

Auður Haralds, Virkir dagar á RÚV

„Óhugnanlega vel skrifuð, vel fléttuð og spennandi saga.“

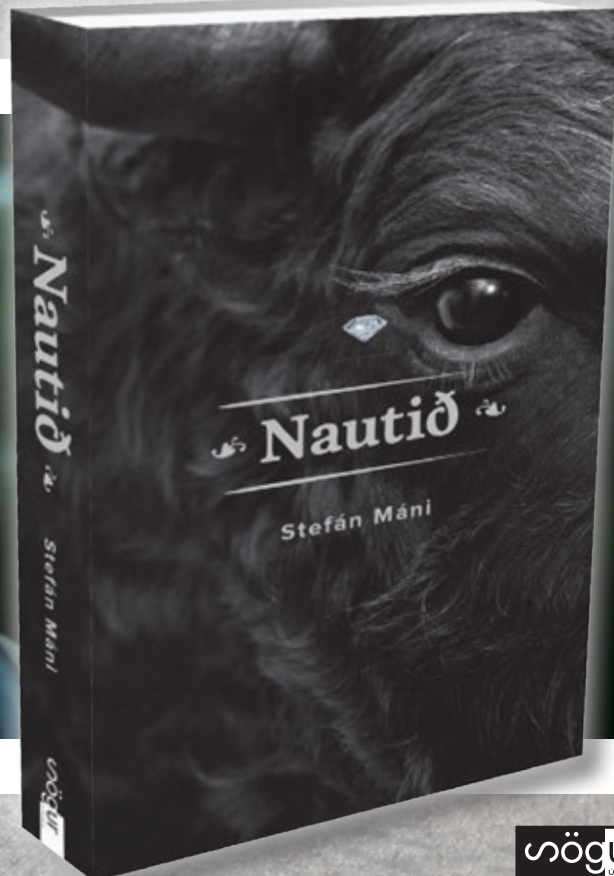
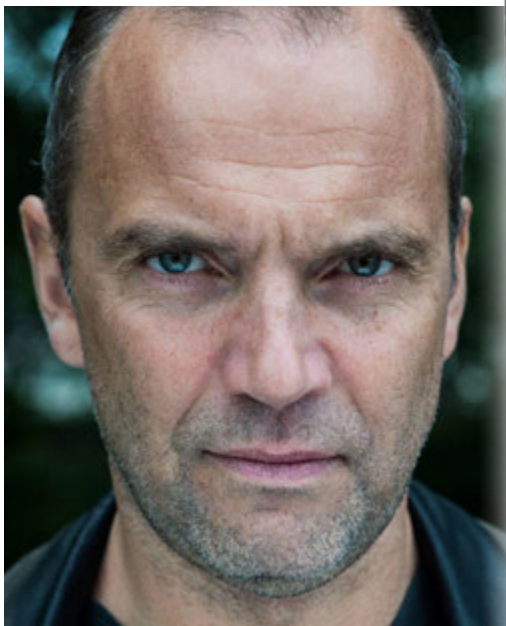
Brynhildur Björnsdóttir í Fréttablaðinu

„Mjög flinkur höfundur.“

Sigurður Valgeirsson og Sunna Dís í Kiljunni

„Maður sogast inn í heillandi brylling [...] Hrikalega vel plottuð og uppbyggð.“

Baldvin Z leikstjóri

Kvikmyndarétturinn seldur!

GUÐRÚN AGNES
ÞORSTEINSDÓTTIR

Skipuð yfir úrskurðarnefnd velferðarmála

Guðrún Agnes Þorsteinsdóttir hefur verið skipuð formaður nýrrar úrskurðarnefndar velferðarmála til fimm ára. Nefndin tekur til starfa 1. janúar næstkomandi.

Guðrún Agnes verður jafnframt forstöðumaður úrskurðarnefndarinnar.

Guðrún Agnes lauk lögfræðiprófi frá Háskóla Íslands árið 1991. Hún hefur frá árinu 2008 verið framkvæmdastjóri úrskurðarnefndar almannatrygginga. – sg

KRISTÍN PÉTURSDÓTTIR

Í stól forstjóra hjá Mentor

Kristín Pétursdóttir hefur verið ráðin forstjóri upplýsingatækni-fyrirtækisins Mentors ehf. og tekur hún til starfa í janúar 2016.

Kristín Pétursdóttir er annar stofnenda og fyrrverandi forstjóri Auðar Capital. Kristín var aðstoðarforstjóri hjá Kaupþingi Singer & Friedlander í London árin 2005-2006 og framkvæmdastjóri fjárfestingar Kaupþings frá 1997-2005. Kristín er hagfræðingur frá Háskóla Íslands og með mastersgráðu í alþjóðaviðskiptum frá Handelshøgskolen in Bergen. – sg

ÞRÖSTUR EYSTEINSSON

Skógræktarstjóri um áramótin

Þröstur Eysteinnsson hefur verið skipaður skógræktarstjóri til fimm ára frá 1. janúar næstkomandi. Þröstur hefur frá árinu 2003 starfað sem sviðsstjóri Þjóðskóganna hjá Skógrækt ríkisins. Þröstur lauk doktorsprófi í skógarauðlindum frá háskólanum í Maine í Bandaríkjunum og meistaragráðu í skógræði frá sama skóla. Áður en hann tók við stöðu sviðsstjóra Þjóðskóganna starfaði hann sem fagmálstjóri Skógræktar ríkisins. – sg

Ingþór Karl Eiríksson hefur starfað hjá fjármála- og efnahagsráðuneytinu síðustu sjö ár. FRÉTTABLAÐID/GVA

Nýtur stangveiða og að skíða

Ingþór Karl Eiríksson tekur við embætti fjársýslustjóra þann 1. janúar næstkomandi. Hann hefur starfað hjá fjármála- og efnahagsráðuneytinu síðustu sjö ár sem sérfræðingur og verið tengiliður við Fjárfélagsluna. Utan vinnu stundar hann skíði og stangveiði með fjölskyldunni og er að reyna að koma sér af stað í golfinu.

SVIPMYND

INGÞÓR KARL EIRÍKSSON

Ingþór Karl Eiríksson var á dögunum skipaður í embætti fjársýslustjóra til fimm ára. Hann tekur við starfinu 1. janúar næstkomandi. Hann segir starfið leggjast mjög vel í sig. „Þetta er lykilstofnun á sviði opinberra fjármála og spennandi verkefni að fara að takast á við,“ segir Ingþór.

Fjárfélagsluna ríkisins er lykiláðili í fjárfestingar og rekstri ríkisins. Hlutverk hennar er að stuðla að hagkæmri og árangursríkri starfsemi ríkisins með samhæfingu fjármálastjórnar og þjónustu við ríkisaðila. Stofnunin samræmir reikningsskil

ríkisaðila, tryggir tímanlegar og áreiðanlegar upplýsingar um fjármál og starfsemi ríkisins og stuðlar að öruggri og skilvirkri greiðslumiðlun ríkissjóðs. Hún annast þróun og rekstur sameiginlegra upplýsingakerfa ríkisins á sviði fjár- og mannaúsmála.

Ingþór Karl lauk cand. oecon.-prófi af fjármálasviði viðskipta-deildar Háskóla Íslands árið 1998 og M.Sc.-gráðu í fjármálum fyrir-tækja frá sama skóla árið 2012. Síðastliðin sjö ár hefur hann starfað sem sérfræðingur á skrifstofu stjórnunar og umbóta í fjármála- og efnahagsráðuneyti. Þar hefur hann verið tengiliður ráðuneytisins við Fjárfélagsluna ríkisins og hefur borið ábyrgð á helstu mála-

flokkum stofnunarinnar fyrir hönd ráðuneytisins. „Ég er því í sama umhverfi, en Fjárfélagsluna er sjálfstæð stofnun sem heyrir undir ráðuneytið,“ segir Ingþór.

Áður starfaði Ingþór Karl sem fjármálastjóri SMI ehf., sem sérfræðingur í fjárfestingar og deildarstjóri fjárfestingar hjá Íslandsbanka, sem sérfræðingur í fjárfestingar og deildarstjóri fjárfestingar hjá Eimskipafélagi Íslands ehf. og deildarstjóri fjárfestingar hjá Fræðslumiðstöðvar Reykjavíkur.

Ingþór er kvæntur Lísu Björk Óskarsdóttur, rekstrarstjóra hjá ÍSAM, og eiga þau tvö börn. Utan vinnunnar segir Ingþór helsta málið vera samveru með vinum og fjölskyldu. „Þegar fritími gefst

stunda ég aðallega útivist með fjölskyldunni. Við ferðumst og stundum skíði og stangveiði, og svo hef ég aðeins verið að reyna að koma mér af stað í golfi,“ segir Ingþór. Hann segir engin sérstök svæði standa upp úr í veiðinni. „Ég reyni bara að stunda bæði laxveiði og silungsveiði.“ Fjölskyldan hefur stundað skíði á Akureyri í vetrarfríum barnanna og svo farið í Bláfjöll.

Ingþór tekur ekki við starfinu fyrr en á nýju ári. „Fram að því er verið að fara yfir mín verkefni með yfirmönnum mínum, loka því sem hægt er að loka og finna öðrum verkefnum farveg innan ráðuneytisins og fara yfir það hvernig þeim verður best fyrir komið,“ segir Ingþór. saeunn@frettabladid.is

Tekjur af Star Wars svipaðar tekjum íslenska ríkisins

George Lucas, skapari Star Wars, er einn auðugasti maður í Hollywood. Hann hefur hagnast gríðarlega á Star Wars þar sem hann samdi við Fox-myndverð á sínum tíma um að þiggja lægri laun fyrir leikstjórn fyrstu myndarinnar gegn því að eignast allar framhaldsmyndirnar og réttinn á öllu tengdu efni.

Síðan þá hafa heildartekjur alls þess sem tengt er Star Wars numið um 3.700 milljörðum króna. Þetta var meðal þess sem kom fram í máli Björns Bergs Gunnarssonar, fræðslustjóra VÍB, á fundi um fjármál Star Wars í gær.

Fram kom á fundinum að árið 2012 keypti Disney Lucasfilm (þar með talið Star Wars) af George

Lucas á um 530 milljarða íslenskra króna, sem er ekki fjærri eignarhlut lífeyrissjóðanna á íslenskum hlutabréfamarkaði, eða um þriðjungur landsframleiðslu Íslands.

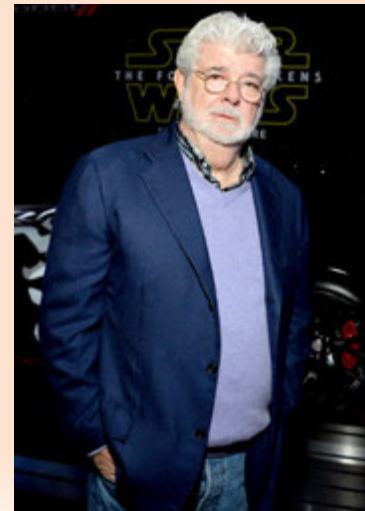
Það kemur ef til vill sumum á óvart að 46 prósent af tekjum af Star Wars koma úr leikfangasölu, en einungis 12 prósent úr miðasölu í kvikmyndahúsum. 19 prósent af tekjum koma frá VHS- og DVD-sölu, og 12 prósent frá tölvuleikjum. Nýjasti kaflinn í Star Wars seríunni, Star Wars: The Force Awakens er væntanleg í kvikmyndahúsi hér á landi í vikunni. Áætlaðar tekjur af Star Wars árið 2016 eru svipaðar fjárlögum íslenska ríkisins.

Disney sér mikla möguleika í

Star Wars. Hafist verður handa við smíði tveggja gríðarstórra skemmtigarða árið 2016 (í Flórída og Kaliforníu) og næstu sex árin kemur út af minnsta kosti ein mynd á ári. Ef allt gengur upp er áætlað að heildartekjur Star Wars verði yfir 3.000 milljarðar króna, en Disney fær þó að sjálfsgöðu ekki allt í vasann. – sg

530

milljarða króna fékk George Lucas fyrir Lucasfilm

TIL: *Rétta markhöpsins*

FRÁ: *Þínu fyrirtæki*

PÓSTDREIFING sér um að koma þínum fjölpósti inn á réttu heimilin í landinu, sex daga vikunnar – í tæka tíð.

postdreifing.is

Póst:dreifing

Við látum það berast

Markaðir
Jóhann Gísli
Jóhannesson
sjóðsstjóri hjá
GAMMA

Horfur á erlendum hlutabréfa-mörkuðum

Rúmum sjö árum eftir að fjármagnshöft voru sett á eru teikn á lofti um að á þeim verði verulega slakað á næsta ári eða þeim jafnvel aflétt að fullu. Við það opnast á ný tækifæri fyrir spari-fjáreigendur til að dreifa sparnaði sínum erlendis. Það ætti að vera mikið hagsmunamál fyrir almenning enda hafa innlend hlutabréf mikla fylgni sín á milli og þá sérstaklega þegar innlend efnahagsleg áföll eiga sér stað, en með því að fjárfesta erlendis að hluta minnkar kerfisáhætta hlutabréfa-safnsins verulega.

Árið 2015 hefur verið viðburðaríkt á alþjóðlegum fjármálamörkuðum. Helstu drifkraftar ársins hafa verið peningastefna seðlabanka í heiminum, miklar lækkanir á olíuverði, styrking Bandaríkjadals gagnvart flestum myntum og áhyggjur af Grikklandi og Kína. Seðlabanki Bandaríkjanna hefur gefið til kynna að stutt sé í fyrstu vaxtahækkun þar síðan árið 2006 en á sama tíma hefur evrópski seðlabankinn verið að lækka vexti og hóf í mars á þessu ári að kaupa skuldabréf á evrusvæðinu fyrir 60 milljarða evra í hverjum mánuði með það að markmiði að yta undir lánveitingar og örva hagvöxt. Ástæða þessara andstæðu aðgerða er að hagkerfi Evrópu hefur verið tregt til að sýna merki um bata í samanburði við Bandaríkin.

Erfitt er að spá með vissu um hvar tækifæri næsta árs liggja. Flestir sérfræðingar virðast sammála um að evrópsk hlutabréf muni skila betri ávöxtun en bandarísk. Þessi skoðun er rökstudd með nokkrum atriðum. Evrópska hagkerfið virðist vera á upphafsstigum uppsveiflu en Bandaríkin eru lengra komin í sinni hagsveiflu. Auk þess er Seðlabanki Bandaríkjanna við það að hefja vaxtahækkunarferli sitt á meðan evrópski seðlabankinn mun að öllum líkindum halda vöxtum lágum og halda áfram uppköpunum á evrópskum skuldabréfum. Verðlagning er einnig hagstæðari í Evrópu, en skýringin á því er sú að væntingar um vöxt í hagnaði eru hærra fyrir evrópsk fyrirtæki en bandarísk.

Helstu óvissuþættir næsta árs eru tengdir peningastefnu seðlabanka beggja vegna Atlantshafsins og lakari hagvaxtarhorfum í Kína. Þá þurfa íslenskir fjárfestar að hafa gjald-eyrishreyfingar sérstaklega í huga þar sem töluverðar sveiflur geta orðið á íslensku krónunni gagnvart öðrum myntum ef fjármagnshöftum verður aflétt.

Flestir sérfræðingar virðast sammála um að evrópsk hlutabréf muni skila betri ávöxtun en bandarísk.

Hin hliðin

Herdís Pála Pálsdóttir
framkvæmdastjóri

Nú er sá skemmtilegi árstími fram undan þegar margir fara að huga að skemmtilegum áramótaheitum.

Hér koma spurningar sem þú getur snúið upp í frábær áramótaheit.

Myndi ég ráða mig í starfið mitt, byggt á þeirri frammistöðu sem ég

Þingmenn beittu tárugasí í þingsal

Þingmenn stjórnarandstöðunnar kóstuðu tárugasþrengju á þinginu í Pristina í Kósóvó á mánudag. Athæfið var nýjasta aðgerðin í langvinnnum mótmælum vegna samninga sem stjórnvöld í Kósóvó hafa gert við Serba. FRÉTTABLAÐIÐ/AFP

Tengið húsnæðislán við laun frekar en verðbólgu

Lars Christensen
alþjóðahagfræðingur

Íslenska húsnæðislánakerfið er einstakt í heiminum þar sem meirihluti allra húsnæðislána er tengdur við verðbólguna. Kerfið er ekki sérlega vel liðið á Íslandi, en engu að síður hallast hagfræðingar að því að kerfið hafi sína kosti – sérstaklega að verðbólgan muni ekki, fræðilega séð, skekkja ákvarðanir heimilanna um það hve mikið skal spara og fá lánað.

En kreppan 2008 sýndi greinilega að það voru meiriháttar vandamál tengd þessu kerfi. Kjarni vandamálsins er í raun sá að kerfið er mjög viðkvæmt fyrir því af hverju verðbólgan fer upp eða niður.

Ef verðbólga eykst óvænt vegna

jákvæðs eftirspurnarhnykks í hagkerfinu þá er ekkert meiriháttar vandamál á ferðinni. Ímyndið ykkur til dæmis að létt sé á peningamálastefnunni svo að verðbólga aukist – það myndi sjálfkrafa leiða til þess að húsnæðisskuldur myndu hækka, en þar sem létt hefði verið á peningamálastefnunni myndi atvinna sennilega aukast og launaskrið yrði hraðara og fasteignaverð myndi mjög sennilega einnig hækka. Svo, já, verðbólga af völdum aukinnar eftirspurnar myndi sjálfkrafa valda hækkuðum húsnæðisskuldum, en þar sem laun og fasteignaverð hefðu einnig hækkað myndi það að öllum líkindum ekki valda neinum greiðsluerfiðleikum hjá heimilunum.

Ímyndið ykkur nú að íslenska hagkerfið verði fyrir framboðshnykk. Það er til dæmis hækkun á verði á aðföngum (til dæmis olíuverði) eða minnkun á framleiðni. Þetta er auðvitað það sem við sáum 2008. Fall krónunnar olli skarpri verðbólguhækkun, en á sama tíma hrundi eftirspurnin. Afleiðing þessa var að húsnæðisskuldur hækkuðu vegna aukinnar verðbólgu, en um leið hrundi fasteignaverð og það hægði á launa-

Þá tókst mér að ferðast til átta landa í leiðinni. Það var tiltölulega auðvelt að finna flug og þá kviknaði mikill áhugi á ferðamennsku.

hækkunum. Þetta var auðvitað einn helsti þátturinn sem stuðlaði að því að þúsundir heimila lentu í greiðsluþroti.

Tengið húsnæðisskuldur við launavísitölu

Helst vildum við halda góðum eiginleikum kerfisins – að það sé „hlutlaust“ þegar hagkerfið verður fyrir eftirspurnarhnykk, en einnig að tryggja einhvern veginn að framboðshnykkir valdi ekki uppsveiflum og hruni.

Aðferð til að gera þetta er að tengja húsnæðisskuldur við þróun nafnlauna – sem staðgengils fyrir tekjur heimilanna.

Við jákvæðan eftirspurnarhnykk yrðu kerfin tvö nánast eins. Til dæmis myndi slökun á pen-

ingamálastefnu valda því að bæði verðbólga og laun myndu hækka (og sömuleiðis húsnæðisskuldur).

Hins vegar, ef hagkerfið yrði fyrir neikvæðum framboðshnykk, yrði sagan allt öðruvísi. Tökum aftur 2008 sem dæmi. Hnykkurinn olli því að atvinnuleysi rauk upp og verulega hægði á launahækkunum. Ef húsnæðisskuldur hefðu verið tengdar við laun þegar kreppan skall á hefði það valdið „sjálfvirkri“ lækkuðum húsnæðisskuldum, sem hefði gert mikið til að vega upp á móti neikvæðum áhrifum lægri tekna og fallandi fasteignaverðs, og afleiðingin hefði sennilega orðið sú að mun færri heimili hefðu orðið gjaldþrota.

Og ef húsnæðisskuldur hefðu verið tengdar launum í stað verðbólgu fyrir kreppuna þá hefði uppsveiflan sennilega orðið mun minni.

Ef horfið væri frá kerfi verðtrygðra húsnæðislána og kerfi tekjutengdra (eða nafnlaunatengdra) húsnæðislána tekið upp í staðinn gæti það því hjálpað til við að draga úr hættunni sem stafar af uppsveiflum og hruni í íslenska hagkerfinu og minnka áhættuna af bankakreppum framtíðarinnar.

Góðar spurningar – fyrir frábær áramótaheit

myndi tryggja þér starfið þitt væri það laust til umsóknar.

Tel ég að ég sé orðinn betri starfsmaður en fyrir ári?

Timarnir breytast hratt og allt er í mikilli þróun.

Hversu vel fylgist þú með nýjustu rannsóknum, tækniþróun og vinnubrögðum í þínu fagi? Förstu á einhverja ráðstefnu eða námskeið? Nýttir þú þér markþjálfun? Hvað last þú margar greinar eða bækur á árinu sem tengjast þínu fagi?

Þú þarft að hugsa um eigin þróun. Ef þú ert ekki að þróa þig áfram og með umhverfinu sem þú starfar í þá ert þú að dragast aftur úr.

Er ég vinnufélaginn sem fær alla til að gleðjast þegar ég mæti – eða þegar ég mæti ekki?

Eitt er að ná góðum árangri í starfi sínu en það hvernig vinnufélagi við erum skiptir líka mjög miklu máli, alveg sama hvaða stöðu við gegnum.

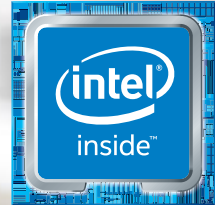
Þegar stjórnendur meta sitt starfsfólk þá horfa þeir ekki síður til þess

hvað hver og einn einstaklingur er að gera til að efla heildina. Ert þú tilbúinn til að aðstoða samstarfsfólk þitt? Ert þú með jákvæð viðhorf og lausnamiðaða hugsun? Deilir þú þekkingu og upplýsingum með samstarfsfólki þínu? Sýnir þú samstarfsfólki þínu áhuga og umhyggju?

Flest verjum við um það bil 50% af vökutíma okkar á hverjum sólarhring í vinnunni og jafnvel meiri tíma með vinnufélögum en fjölskyldu. Veldu viðhorf þín vel. Veldu að vera góður vinnufélagi.

Make it matter.

Kipptu kassanum með þér

HP MX-10 kassakerfisláusnin með Intel® Atom™ örgjörva Z2760

G8C31EA, F3K89AA

HP MX-10 kassakerfisláusnin ásamt HP strímlaprentara, stríkamerkjaskanna og peningakassa sem eru seldir aukalega.

Innbyggður stríkamerkjaskanni

Innbyggður kortaskanni

Kynntu þér MX-10 kassakerfisláusnina nánar á www.ok.is/mx10/

Allar nánari upplýsingar á www.ok.is. Intel, merki Intel, Intel Inside, Intel Inside merkið, Intel Atom og Intel Atom Inside eru vörumerki Intel Corporation í Bandaríkjunum og/eða öðrum löndum.

 Opin Kerfi
- allt er mögulegt

Stjórnar- maðurinn

@stjornarmadur

Gott fyrsta skref

Fjármálaráðherra hefur tilkynnt að hann undirbúi frumvarp um skattaívilnanir til þeirra sem fjárfesta í smærri félögum. Þetta eru góð tíðindi og nokkuð sem líklegt er til að auðvelda aðgengi smærri félaga að fjármagni.

Bjarni þarf ekki að leita langt eftir fyrirmyndum.

Í **Bretlandi** tíðkast svokallaðar EIS-undanþágur. Samkvæmt þeim geta félög safnað fjárfestingu allt að 30 milljónum íslenskum eða þar um bil eftir þeirri leið. Hver einstaklingur getur svo lagt að hámarki 20 milljónir í slík verkefni á ári hverju. Ef EIS leiðin er farin fær einstaklingur þá þegar helming þeirrar upphæðar sem fjárfest er fyrir endurgreidda frá skattinum, og allur hagnaður sem síðar kemur er skattfrjálgs.

Staðreyndin er sú að smærri félög eiga oft erfitt með að safna utanaðkomandi fjármagni. Mörg þeirra komast því væntanlega vart af teikni-borðinu eða liða fljótt undir lok án þess að raunveruleg reynsla sé komin á hugmyndina. Því er nauðsynlegt að búa til umhverfi sem gerir fólki kleift að láta á reyna – af því er samfélagslegur ávinningur.

Hitt er svo annað að í fjárfestingu í sprotafyrirtækjum er fólgin mikil áhætta. Því er ekki út á það að setja að þeir sem taka slíka áhættu fái að njóta ávaxtanna.

Osbourne fjármálaráðherra og félagar í Íhaldsflokknum telja a.m.k. að samfélagslegur ávinningur sé af því að auka aðgengi sprotafyrirtækja að fjármagni, jafnvel þótt það kosti ríkissjóð skatttekjur til skamms tíma.

Skattahagræðið sem fylgir EIS er líka ein af stóru ástæðunum fyrir því að margir frumkvöðlar velja hugmyndum sínum heimavöll í London. Þar hefur enda sprottið upp stórt samfélag frumkvöðla, þrátt fyrir að borgin sé að mörgu öðru leyti í raun fremur óheppileg fyrir litil fyrirtæki sem þurfa að stíga á bremsuna hvað varðar allan kostnað. Leiga er með því hæsta sem gerist í veröldinni, skrifræði sem fylgir stórum borgum stundum þungt í vöfum og vinnuafli dýrt á flesta mælikvarða.

Ísland hefur í þessu samhengi marga góða kosti. Hér er menntað fólk sem þiggur lág laun í stórborgar-samanburði, býr yfir ágætri tungumálakunnáttu og smæðin gerir það að verkum að hlutirnir hreyfast oft hraðar hér á landi en annars staðar.

Ef útfærslan er rétt gæti útspil Bjarna verið ein skrautfjörðin til í hatt Íslands sem frumkvöðlamíðstöðvar. Þar má hins vegar ekki láta staðar numið. Næst mætti t.d. lækka kostnað við að stofna einkahlutfélög, og einfalda umstangið kringum fyrirtækjarekstur.

95 þúsund tonn

HEILDARAFLI ÍSLENSKRA FISKISKIPA JÓKST

Heildaraflí íslenskra fiskiskipa var tæp 95 þúsund tonn í nóvember og jókst um 6,5% milli ára. Fyrstu 11 mánuði ársins 2015 hefur aflinn verið rúm 1.315 þúsund tonn samkvæmt tölum Hagstofunnar. Það er 21,3% aukning frá sama tímabili í fyrra. Mest vegur aukning landaðs uppsjávarafila.

14% vöxtur

MESTI VÖXTUR KORTAVELTU FRÁ ÁRINU 2007

Kortavelta einstaklinga jókst um 14,1 prósent að raunvirði milli ára í nóvember síðastliðnum. Aukningin á milli ára hefur ekki verið meiri síðan í ágúst á hinu mikla einkaneysluári 2007. Jafnframt var kortavelta Íslendinga í útlöndum umfram kortaveltu útlendinga hér á landi, en slíkt hefur ekki atvikast síðan í desember í fyrra.

14. 12. 15

Enginn hefur staðið jafnöfluglega að því og Björk að koma íslenskum tónlistarmönnum á framfæri. Við okkur blasir árangur þess og það er að skila milljörðum í þjóðarbúið. Björk býr hér og fjárfestir. Hún fær hingað árlega fjölda af heimsfrægu tónlistarfólki sem vinnur hér vikum saman með henni að gerð tónlistar. Björk greiðir skatta hér.

Guðmundur Gunnarsson, faðir Bjarkar Guðmundsdóttur söngkonu

Yaxell hnífur fyrir kröfuharða kokkinn

FASTUS Veit á vandaða lausn

Verið velkomin í verslun okkar að Síðumúla 16
Opíð mán - fös 8:30 - 17:00

Síðumúli 16 • 108 Reykjavík • Sími 580 3900 • www.fastus.is